

NAŠE VOJENSKÉ VĚCI V CIZÍ LITERATUŘE

Kpt. Jiří J e n í č e k:

Jak hledí vojáci v Německu na maďarský boj proti mírové smlouvě?

„Militär Wochenblatt“ pojednává v svém 47. čísle o maďarském úsilí o změnu trianonského míru. Téma, dnes tak velmi aktuální, je pro nás velmi zajímavé, obzvláště proto, že se dotýká přímo nás, přímo naší státní existence.

„Diktát trianonský“ byl vysloven Čtyřdohodou na základě „neprokazatelného tvrzení, že Maďari jsou vinni na válce“. Právě tak jako 231. článek smlouvy versailleské mluví o vině Německa, tak mluví o vině Maďarů 161. článek smlouvy trianonské.

Jako Německo bylo i Maďarsko odzbrojeno, zatím co se okolní státy Malé dohody se svou převahou číselnou a se svou mohutnou výzbrojí spojily k ochraně nespravedlivého míru, a pak proto, aby mohly kdykolivěk malé Maďarsko utlačovati. Maďarsko ztratilo mírem 234.164 km² a skoro 15.000.000 obyvatel, tedy tři čtvrtiny rozsahu území a tři pětiny počtu obyvatelstva.

Dříve ovšem Maďarsko nebylo národním státem, což je však samozřejmé, neboť v úvodí Dunaje nelze dělit státy v ideálním způsobu a otázku menšin řešiti dokonale. Ačkoli cesta Maďarů proti jiným národům nebyla správná, nebylo přece důvodu, aby mírem 3½ milionu Maďarů přišlo pod cizí panství a aby 1000leté státní zřízení bylo mírem roztrháno.

Žádný ze států, jimž připadlo maďarské území, nerozřešil ochranu menšin. V Československu nařikají Maďaři, Slováci, Němci a Rusíni jak na hospodářské vykořisťování, tak na kulturní utlačování, v Jugoslavii jsou to kromě srbsko-chorvatského antagonismu Maďaři a Němci, v Rumunsku dokonce 5 milionů národních menšin (Maďarů, Němců, Rusů a Bulharů), kteří stále trpí (unter gröbster Mißachtung) proto, že ochrana menšin není provedena.

Tato situace semkla Maďary v tak dokonalou jednotu, že Německo o ní nemá ani potuchy.

Od chvíle podpisu mírové smlouvy vlaje na parlamentní budově budapeštské, dokud parlament zasedá, vlajka v půli žerdi. Na sousedním náměstí Svobody je pamětní kámen, v jehož podstavci je země ze všech bývalých komitátů maďarských a výroky Mussoliniovy a Rothermereovy o neudržitelnosti trianonského míru jsou vyryty do něho. K tomuto pomníku putují věrní Maďaři, především ovšem ze zabraných území. Okolojdoucí Maďaři pozdraví vlajku, která na pomníku vlaje v polovici žerdi, a šeptá známá slova maďarského: „Věřím“.

Toto budapeštské náměstí je viditelným znamením, že celý maďarský národ stále usilovněji bojuje proti Trianonu. Maďarská revisní liga, založená r. 1927, která má na 2 miliony členů, vede tuhou a bystrou propagandu v zahraničí o změnu mírového diktátu. Její činnost dává autor Němcům za vzor: poukazuje na její zahraniční úsilí, jež mělo i zřejmý vliv na reparační úspěchy a na řešení otázky optantů.

I když je pro Německo nemožné bojovati proti „mírovému diktátu“ tak jako to činí Maďaři — jest přece jen jejich příklad, jako národa bojujícího za spravedlnost, pro Němce důkazem, že i když nelze rázem zlepšiti situaci — že lze přece jen cílevědomou činností zajistiti podmínky budoucího úspěchu.

RŮZNÉ ZPRÁVY

Československo.

Francouzská učebnice. Francouzsky perfektně jako Francouz bez učitele může se každý sám rychle doučiti podle metody A. Formánkové-Kubínové „Francouzsky pro pokročilé“. Ovšem třeba znáti již začátky, které získal buď ve škole nebo soukromou pílí. Této výborné učebnice, jež obsahuje anekdoty, četbu, vyšší mluvnický kurs, rozmluvy a překlady, vyšel právě sešit 10.—13., jimž je dílo ukončeno, po Kč 3.60. Dostanete též úplné dílo

v pouzdře za Kč 45.—. Vydává Zemědělské knihupectví A. Neubert v Praze a dodá i každý knihkupec. Vyzádejte si ukázkové lekce.

Rusko.

Síla letectva některých států. Baranov, člen revoluční válečné ruské rady, udává sílu letectva některých států takto: Francie má 2.700 letadel i se zálohami, Anglie 1500, Polsko 300, Rumunsko 188, Finsko 84, Estonsko 36, Lotyšsko 54, Litva 26, Itálie 900, USA.